

Data werkmomenten

Op deze data komen alle werkgroepen samen, telkens van 19.00 tot 21.30. De locatie van deze werkmomenten ligt nog niet vast. Het voorstel is om telkens een andere locatie in de Heilig Hartwijk te kiezen.

> 15 januari

Dit werkmoment ging door in het Sportcentum Alverberg. Op dit werkmoment hebben de deelnemers mobiliteitsscenario's en herbestemmingsscenario's uitgewerkt.

> 19 februari

Dit werkmoment gaat door in het Crutzenhof. Het is een infomarkt waarop we een eerste evaluatie van de scenario's presenteren.

> 19 maart

Contacteer ons

Zit je met vragen? Heb je ideeën? Of heb je informatie? Contacteer ons: oswald.devisch@uhasselt.be

Colophon

WAW! HEILIG HART is een publicatie van de Universiteit Hasselt, in opdracht van de stad Hasselt.

Teksten

Liesbeth Huybrechts, Lieve Custers, Roel De Ridder, Oswald Devisch

Beeldmateriaal

foto's: Liesbeth Driessen
kaarten: www.degoudenliniaal.be -
Raf Snoekx, Robbe De Geyndt

Ontwerp

Teis De Greve

Contact

oswald.devisch@uhasselt.be
www.werkenaanwijken.be

Start participatietraject WAW! Heilig Hartwijk

In het voorjaar van 2018 nam het studie bureau Arcadis, in opdracht van de stad Hasselt, de verkeerscirculatie in de Heilig Hartwijk onder de loep. Naast tellingen en analyses van verkeersstromen vonden binnen dit onderzoek ook gesprekken met enkele focusgroepen plaats. Dit alles leverde voorstellen op om de mobiliteit in de wijk veiliger en vlotter te laten verlopen.

In de voorbije jaren heeft de stad ook onderzoek laten uitvoeren naar de toekomst van de Heilig Hartkerk en naar nieuwe maatschappelijk rollen die deze kerk in de wijk zou kunnen opnemen. Ook in dit onderzoek zijn bewoners betrokken.

Op 27 september 2018 heeft de stad de resultaten van de mobiliteitsstudie voorgesteld op een infomarkt in zaal Crutzenhof. Ondertussen is alle informatie terug te vinden op: www.hasselt.be/nl/mobiliteitstudies.

De stad wil bewoners van de Heilig Hartwijk blijven betrekken in beide onderzoeken en heeft daarom een participatietraject opgestart. Het doel van dit traject is het uitwerken van afspraken, tussen de stad en bewoners van de Heilig Hartwijk, rond mobiliteit en rond de Heilig Hartkerk.

Dit participatietraject maakt onderdeel uit van een ruimer traject, Werken Aan Wijken, waarin de stad bewoners, belangenorganisaties en ondernemers uitnodigt om samen na te denken over hoe ze samen de leefbaarheid van hun wijk én van de stad kunnen verbeteren. Onderzoekers van de Universiteit Hasselt begeleiden dit traject. De website www.werkenaanwijken.be geeft een neerslag van elke activiteit.

Op 13 november kwamen een 80-tal bewoners samen in het Crutzenhof voor het eerste werkmoment van het participatietraject. Deze krant schetst een verslag van dit werkmoment.

WAW! HEILIG HART #1

Bezorgd over Blauwe Boulevard

Verslag werkgroep Mobiliteit voor Bewoners (1)

Aan deze tafel overheerst in eerste instantie de bezorgdheid over de toekomstige ontwikkelingen aan de blauwe boulevard, de vraag naar meer duidelijkheid omtrent de projecten die de stad hier effectief zal realiseren en de effecten hiervan op de wijk. De deelnemers hebben het gevoel dat deze projecten zich in hun massale verschijning vooral afkeren van de wijk ('Berlijnse muur'), de wijk daarmee afsluiten van de kwaliteitsvolle plekken aan het water, maar anderzijds wel opzadelen met meer mobiliteitsdruk. Mogelijks kan (de stad/de werkgroep) hier in de volgende workshops meer duiding bij geven om deze negatieve gevoelens weg te werken?

Tegelijk ervaart de werkgroep dat de voortdurende transformatie van de wijk (zowel aan zijde kanaalkom als in stationsbuurt) een zekere verrommeling met zich meebrengt, die dan wel tijdelijk is, maar die door de opeenvolging

van projecten toch een bijna aanhoudend karakter heeft. Ligt hier geen kans om bij zulke grote werven aandacht aan groen en inkleding te denken?

Tot slot leeft de vraag naar meer cultuurbeleving in de wijk, bv in de kerk, om meer ruimte voor ontspanning en meer ruimte waar bewoners kunnen samenkomen. Het ontbreken van (of het tekort aan) buurtwinkels en buurtinitiatieven kwam hierbij ook aan de oppervlakte.

Wonen op een parking

Verslag werkgroep Mobiliteit voor Bewoners (2)

De Heilig Hartwijk is een woonwijk en een leefwijk. Vandaag staat deze echter onder druk door de hoge parkeerdruk. De bewoners opperden de idee om enkel bewoners nog in de wijk te laten parkeren en dat bezoekers gebruik moeten maken van de parkings aan het station. Ook het sluipverkeer legt een zware last op de Heilig Hartwijk. De bewoners suggereerden daarom om de moskee enkel bereikbaar te maken via de Koningin Astridlaan. Ze menen ook dat een echte woonwijk parken en groen heeft. Daar is er veel te weinig van in de wijk, vinden ze. Ten slotte heeft de Heilig Hartwijk nood aan een goede wijkwerking. De Heilig Hartkerk zou hier een rol in kunnen spelen, zonder echter extra parkeerdruk te genereren.

Wonen op een parking

Verslag werkgroep Mobiliteit voor Bewoners (3)

Tijdens de eerste werksessie in de Heilig Hartwijk waren verschillende groepen bewoners in gesprek met elkaar rond mobiliteit. Deze groep was vooral bezorgd om een leefbare wijk, ondersteund door meer gericht, beter georganiseerd en "trager" verkeer ("slow traffic").

De vastgoedontwikkelingen van de laatste jaren hebben volgens hen het wijkgevoel niet voldoende ondersteund en staat onvoldoende in relatie tot goede mobiliteit, slim parkeren en groenontwikkeling. Zo werd er gesproken over de komst van de blauwe boulevard, de idee rond appartementen aan de Daltonschool, de komst van de tram, de te smalle straten om meerdere vormen van vervoer toe te laten (bv Plantenstraat).

Deze ontwikkelingen kunnen een meer positieve richting krijgen dankzij de idee rond "traag" en gericht verkeer. Deze idee staat in nauwe dialoog met slimme mobiliteitshubs waar mensen gemakkelijker en duidelijker toegang krijgen tot geclusterd parkeren en andere vervoersmodi. Verder moest deze idee de ontwikkeling van meer en meer toegankelijk groen ondersteunen. Ze zagen die groene mobiliteitshubs op verschillende locaties ontstaan: aan de sporthal, aan de kerk en het vrijwilligersplein. Deze hubs zijn met elkaar verbonden door meer groene en trage verbindingen.

Huppelen naar school

Verslag werkgroep Kinderen en Mobiliteit

De deelnemers in de groep "Kinderen en mobiliteit" vinden dat we onze kinderen moeten leren dromen met hun ogen open. We moeten hen een vertrouwde veilige wereld aanbieden. Die begint meteen bij het huppelen uit de voordeur. Het traject naar de school, maar ook naar de buurtwinkel, de bakker of naar de vriendjes in de buurt moet zoveel mogelijk autoluw zijn. Het moet duidelijk zijn dat dit een woonwijk met echte mensen is, mensen die er wonen, leven en ontmoeten. De wijk mag daarom volgens de bewoners geen doorgang zijn voor sluipverkeer dat de wijk gebruikt om van hot naar her te gaan. Een goede wijk levert groene passages waar de kinderen veilig kunnen doorsteken en waar ontmoetingen plaatsvinden. Kinderen die elkaar passeren in een auto kunnen hooguit wuiven, zeggen de deelnemers aan deze groep. Te voet doen ze een babbel, mikken ze een welgeplaatste grap en geven of krijgen ze de troostende knuffel. We moeten durven dromen van speeltuigen naast de scholen, met daarbij een terras voor horeca, in een groene ruimte die als maar schaarser wordt. Deze wijk moet volgens de bewoners uitblinken in verbondenheid, in constructief samenwerken en moet openstaan voor vernieuwing door te durven. Enkel zo kunnen we onze kinderen een betere toekomst geven.

Een echt Demerpark

Verslag werkgroep Groen en Mobiliteit

De Heilig Hart wijk van de groep 'Groen en mobiliteit' telt heel veel leuke, groene plaatsen. Ze zijn echter onbekend, moeilijk bereikbaar, niet zo toegankelijk, en niet altijd openbaar. Ze dagen het stadsbestuur uit om een kwalitatieve en groene invulling te geven aan publieke zones, maar ook om binnen dit kader privé mogelijkheden te onderzoeken. Deze open ruimtes brengen de bewoners van onze wijk samen en verbinden de buurt via trage en groene paden tussen bv. Heilig Hart plein, Romboutsplein en Vrijwilligersplein. Een groene corridor die loopt van het station tot aan de kanaalkom (Mouterijstraat - Stokerijstraat) versterkt dit effect, en compenseert mooi de grijze beton van Quartier Kanal.

Even uitrusten van het slenteren tussen deze trage verbindingen kan in het echte Demerpark, zeggen de bewoners. Hier kan elke leeftijd even kan ontsnappen aan de dagelijkse wereld en aan de drukte van zijn (hoge) gebouwen. Samen zijn, buurten en verbreederen, bomen beklimmen, hond uitlaten of spurten op een Finse piste. Die barbeque zal sowieso de echte beloning van de dag zijn.

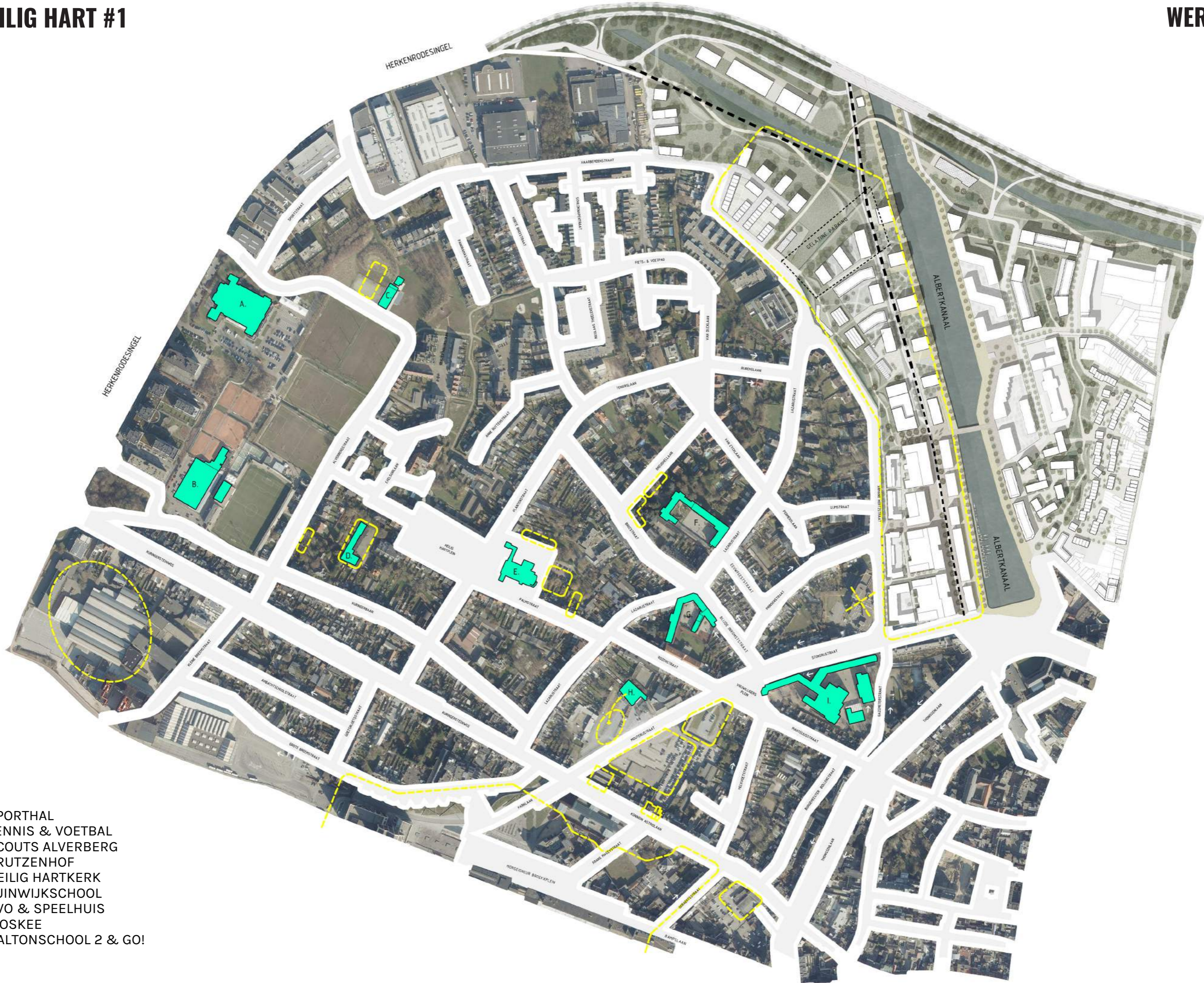
Een straat voor iedereen

Verslag werkgroep Handelaars en Mobiliteit

Ook de handelaars in de Heilig-Hartwijk willen mee nadenken over de mobiliteit en de toekomst van hun wijk. Met een zevental mensen zijn ze aan de slag gegaan. Bereikbaarheid is uiteraard van belang als je een winkel hebt en niet alleen met de auto, maar ook met de fiets en te voet moet je als bewoner gemakkelijk aan je favoriete winkel geraken. Daarom willen ze het project "een straat voor iedereen" lanceren. Het Vrijwilligersplein kan hierin een voorbeeld zijn: kunnen we het plein herinrichten zodat iedereen vlotter aan de apotheek, de school, de frituur, de bakker ... geraakt? Hoe ziet zo een plein eruit? Is het haalbaar?

Een tweede project waar ze in de volgende sessies mee aan de slag willen gaan is "een nieuw schip voor de Heilig-Hartwijk". In het verlengde van de Mouterijstraat ligt de Astridparking, maar er komt daar ook een nieuwe Moskee, misschien wel een Spartacustram en is er een onveiligheidsgevoel. Zoveel dingen die samenkomen vragen om een groot stedelijk project, zoals een nieuw stadhuis... daarom willen we een nieuw "schip" in onze wijk.

ideeën voor de Heilig-Hartwijk

- A. SPORTHAL
- B. TENNIS & VOETBAL
- C. SCOUTS ALVERBERG
- D. CRUTZENHOF
- E. HEILIG HARTKERK
- F. TUINWIJKSCHOOL
- G. CVO & SPEELHUIS
- H. MOSKEE
- I. DALTONSCHOOL 2 & GO!

www.werkenaanwijken.be

De Heilig Hartkerk als katalysator

Verslag werkgroep Heilig-Hartwijk en haar kerk (2)

Deze tafel was vooral op zoek naar manieren om de leefbaarheid van de buurt te verhogen. De inrichting van de publieke ruimte werd gezien als een mogelijkheid om uitdagingen op vlak van mobiliteit aan te pakken, het groene karakter en ontmoetingsmogelijkheden van de wijk te versterken. De kerk zelf wordt daarbij gezien als dé katalysator voor de wijk. Enerzijds dient het gebouw én het waardevolle orgel met respect te worden behandeld, maar deze tafel kan niet wachten om te zoeken naar een brede invulling van dit gebouw een gemeenschapsruimte leek vanzelfsprekend, maar ook andere voorstellen als een overdekte markt, uitbreidingsruimte voor de KT-school en andere culturele activiteiten passeerden de revue. De publieke ruimte rond de kerk kan dit alles nog ondersteunen met kwaliteitsvolle buitenruimte gelinkt aan het gebouw én de buurt. Wordt vervolgd!

Verslag werkgroep Heilig-Hartwijk en haar kerk (3)

Binnen deze groep heerste een algemeen en unaniem gevoel van behoud van de kerk, maar enkel op voorwaarde dat er een voldoende gefundeerd evenwicht is tussen de te bewaren erfgoedwaarde en het kostenplaatje dat dit behoud met zich meebrengt. Met andere woorden behoud louter voor behoud, is uit den boze. De kerk dient een meerwaarde te hebben op lokaal niveau, op schaal van de wijk. Er is geen nood aan nog een 'grenslandhal'. De kerk dient ook open te staan voor iedereen (van de wijk) eerder dan te worden opgeëist door één specifieke groep, organisatie of activiteit. Hierbij wordt er gedacht aan wekelijkse invulling van dag tot dag, waarbij lokale verenigingen en individuen een plekje in de kerk kunnen boeken. Activiteiten die ter sprake kwamen waren bijvoorbeeld overdekte speelruimte, lokale klimzaal, een biomarkt

voor lokale telers, kinderopvang, concertzaaltje, enz. Een niet limitatieve lijst die uitnodigt tot aanvulling en kruisbestuiving, waarbij meerdere activiteiten gelijktijdig zouden kunnen plaatsvinden (slimme en flexibele opdeling).

Een tweede gespreksonderwerp was het groen in de stad. Dit groen wordt steeds verder teruggedrongen en gemarginaliseerd tot louter wat schaamgroen rondom bushaltes, bermen en restruimtes. Er is nood aan echt groen, 'bosgroen', eerder dan aan betekenisloze grasplekken omgeven door een zwerm aan verkeerspaaltjes. Dit zowel vanuit het standpunt van de menselijke gezondheid (luchtkwaliteit) als vanuit het standpunt van de biodiversiteit in de stad. Want enkel door echt groen kunnen we onze longen en onze gierzwaluwen (adoptievogel van de stad Hasselt) redden.

De groene oase

Verslag werkgroep Heilig-Hartwijk en haar kerk (1)

Deze groep legt de klemtoon op de open ruimte, op ademruimte en op rust. Ze voelt dat verkeer en nieuwe projecten de wijk stilaan overspoelen. De kwaliteiten waarover de wijk vandaag beschikt - en een jaar of tien-twintig geleden misschien nog meer - wil de groep vasthouden. Dat wil niet zeggen dat elke nieuwe ontwikkeling daarom slecht is: het wandel- en fietspad doorheen het nieuwe deel van de wijk ervaart de groep als een mogelijke inspiratie voor de rest van de wijk.

Het denken over de Heilig-Hartkerk sluit daar goed bij aan. Voor de groep is de kerk zowel een (potentieel) sociaal 'midden' van de wijk als een rustpunt. Ook het kerkgebouw zelf heeft kwaliteiten die meer en vaker ingezet mogen worden, met name akoestische kwaliteiten.

In het streven naar een Heilig-Hartwijk die kwalitatief blijft, ook voor nieuwe en toekomstige bewoners, kan de kerk een strategische rol spelen. Het sleutelbegrip voor de groep is 'de groene oase'. De kerk is onlosmakelijk verbonden met haar directe omgeving en in hun totaliteit kunnen kerk en directe omgeving een buffer vormen tegen extra bebouwing en extra verkeersdrukte. Binnen een dergelijke oase kan zowel rust heersen als een sociaal leven bloeien. En omdat de kerk middenin de wijk staat, kunnen die kwaliteiten afstralen op de (leefbaarheid van) de hele wijk.

Wie wil de kerk boeken?

Een gemeenschapscentrum met een orgel

Verslag werkgroep Heilig-Hartwijk en haar kerk (4)

Enkele bewoners van de Heilig-Hartwijk wisselden van gedachten over de herbestemming of beter gezegd nevenbestemming van hun kerk. De kerkraad zou graag het voorste gedeelte (koor) permanent ruimtelijk afscheiden en voorbehouden voor de eucharistie. In het overige achterste deel van de kerk (met een uniek orgel) is er plaats voor een nevenbestemming. De verschillende bewoners gingen respectvol in dialoog en kozen voor volgende bestemming: Een gemeenschapscentrum voor iedereen; de 'locals' en de 'new-locals'.

De centrale ligging in de wijk alsook de omliggende (groene) buitenruimte zijn enkele van de vele troeven. De kerk zal open staan voor de diverse wijkbewoners maar bijvoorbeeld ook voor de omliggende scholen, de scouts, Sint-Vincentius, de muziekacademie, café anoniem, enz.

wat vinden we waardevol?

werkgroep 1: mobiliteit voor bewoners (1)

- de Heilig Hartwijk is een woon- en leefwijk
- een goede/betere wijkwerking voor de Heilig Hartwijk

werkgroep 2: mobiliteit voor bewoners (2)

- een Demerpark als recreatief gebied voor de wijk
- een leefbare wijk met minder sluijverkeer
- tijdelijke situaties als tijdelijk groen

werkgroep 3: mobiliteit voor bewoners (3)

- mobiliteit- en parkeerhubs op strategische plekken in de wijk
- trager door de wijk bewegen
- meer toegankelijk groen

werkgroep 4: kinderen en mobiliteit

- verbondenheid
- constructief (samen werken)
- open staan voor vernieuwing en durven

werkgroep 5: groen en mobiliteit

- verbondenheid door groene dreven en parken
- een schone, groene corridor rond de tram
- een echt Demerpark

werkgroep 6: handelaars en mobiliteit

- een straat voor iedereen (gemengde mobiliteit)
- een nieuw vrijwilligersplein
- een nieuw schip voor de Heilig Hartwijk

werkgroep 7: de Heilig-Hartwijk en haar kerk (1)

- een ontmoetingsplek voor de wijk (met een brede invulling)
- de ruime omgeving als publieke ruimte (met traag verkeer)
- versterken van het groen karakter (ecologische principes)

werkgroep 8: de Heilig-Hartwijk en haar kerk (2)

- houd het lokaal (een plek voor de buurt)
- voor iedereen (jong, oud en tussenin)
- denk aan je longen en denk aan de gierzwaluw

werkgroep 9: de Heilig-Hartwijk en haar kerk (3)

- de kerk als groene oase van rust
- versterk het groene karakter
- versterk het sociale (dorpse) karakter
- de kerk als buffer tegen projecten en verkeer

werkgroep 10: de Heilig-Hartwijk en haar kerk (4)

- gemeenschapscentrum als verbinding tussen de locals en de new locals
- bestaande groene oase behouden
- het orgel als aanleiding voor activiteiten